

In 1886 vertrok Vincent van Gogh naar Parijs. Hij maakte daar kennis met twee nieuwe schilderstromingen: het impressionisme en het pointillisme. Deze kennismaking veranderde de schilderijen van Van Gogh. Geen kinderachtige leskaart over kleur, stippeltjes en streepjes.

Het impressionisme

Zoek de ruimte in het museum met schilderijen van impressionisten, zoals Auguste Renoir, Claude Monet en Paul Cézanne.

1 Stel je voor dat je straks iets moet vertellen aan je klas over de werken in deze ruimte. Hoe zou je deze schilderijen dan beschrijven?

.....

.....

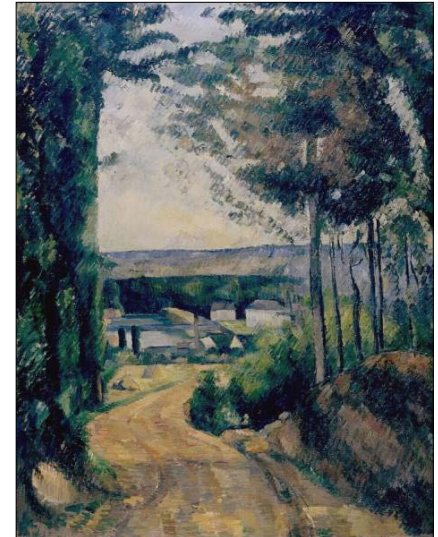
.....

.....

.....

.....

.....

Paul Cézanne, 1839 - 1906
La route vers l'étang, c. 1880

De schilderijen van de impressionisten zijn in jouw ogen misschien braaf. Maar in hun tijd waren ze supermodern. De kunstenaars trokken naar buiten en daar schilderden ze de natuur en hun omgeving in een snelle stijl, met dunne verf. Dat waren mensen niet gewend! Het grote publiek was dan ook niet meteen enthousiast.

2 Zoek een werk uit dezelfde periode, dat volgens jou níét impressionistisch is.

Kunstenaar:

Titel:

Waarom zou het grote publiek hier wel dol op zijn?

.....

.....

Dan nu het pointillisme.

3 Bekijk nu het schilderij *Le Chahut* van Georges Seurat (zie plattegrond). Het is vast niet moeilijk om te zien wat pointillisme betekent:

.....

.....

Bijzonder was ook het gebruik van de kleuren. De schilder mengde geen kleuren, maar zette de mengkleuren naast elkaar in stipjes op het doek. De ogen van degene die het schilderij bekijkt, doen de rest: 'optisch mengen' heet dat.

4 Kijk op een afstandje door je oogharen naar *Le Chahut*. Kies één van de afgebeelde personen. Welke kleuren zie je?

Kijk van dichtbij. Welke kleuren zie je nu allemaal?

Vincent van Gogh maakte dankbaar gebruik van al die nieuwe ideeën in de schilderkunst. Hij probeerde de nieuwe technieken uit, ging steeds meer met heldere kleuren werken en ontwikkelde daarin een eigen stijl.

Bekijk het zelfportret dat Van Gogh in Parijs maakte (of kies één van deze landschappen: *Moulin de la Galette* of *La butte Montmartre*)

Vincent van Gogh, 1853 - 1890
La butte Montmartre, april - mei 1886

5 Waaraan kun je zien dat Van Gogh is beïnvloed door de impressionisten?

Vincent ontmoette in 1887 Paul Signac, die enthousiast 'reclame maakte' voor zijn schilderstijl: het pointillisme. Van Gogh oefende ook met deze techniek en kwam al snel tot zijn eigen versie van het pointillisme.

6 Zoek een schilderij op waarin je dat duidelijk ziet.

Titel: Jaartal:

7 Wat is het verschil met het pointillisme?

- Bij Vincent is het meer streepjes dan puntjes
- Bij Vincent is het meer cirkels dan puntjes

Van Gogh werkte graag met kleurcontrast. Dit soort contrast zie je in de loop van de tijd steeds meer in zijn schilderijen terug. Blauw en oranje contrasteren bijvoorbeeld.

8 Kijk nog eens naar het portret/landschap? Kun je een voorbeeld van kleurcontrast vinden?

Ken je de kleurencirkel? Vincent van Gogh kende deze in ieder geval goed!

Even een test:

9 Wat zijn de drie primaire kleuren?

.....

10 Met primaire kleuren meng je drie secundaire kleuren, namelijk:

.....

Een tertiaire kleur (in de buitenste cirkel) krijg je door een primaire kleur te mengen met een secundaire kleur.

Kleuren die tegenover elkaar liggen op de buitenste cirkel leveren het grootste contrast op (dus blauw en oranje, groen en rood, paars en geel). Als je deze kleuren naast elkaar schildert, zullen ze elkaar versterken. We noemen deze kleuren *complementair*. Vincent van Gogh maakte veel gebruik van dit bijzondere contrast. Het gaf zijn schilderijen diepte en zorgde voor meer spanning in het kunstwerk.

! *Beauty tip van het museum:*

Heb je blauwe ogen? Trek eens een oranje T-shirt aan!
 Heb je groene ogen? Denk eens aan een rood bloesje...
 Succes gegarandeerd!

Bekijk het schilderij *Korenschelven in de Provence*.

11 Geef in het kader hiernaast met cirkels aan waar je op dit schilderij het complementaire duo rood en groen ziet.

12 Wat valt je op aan Van Goghs handtekening, ofwel: de signatuur (als je denkt aan het kleurencontrast)?

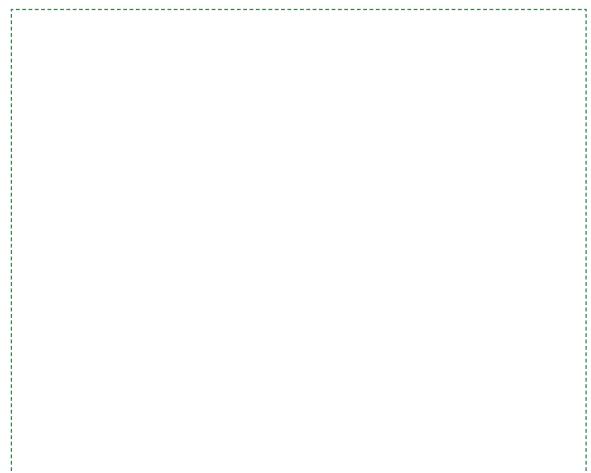
.....

.....

.....

.....

.....

13 Vincent zette alleen zijn signatuur als hij zelf tevreden was over het schilderij. Kijk eens rond. Hoeveel schilderijen ontdek je met zijn naam erop?

.....

.....

.....

14 Denkvraag: Ook studies waar hij minder tevreden over was, hangen nu in het museum. Vind je dat goed, of zou het museum alleen gesigneerde werken moeten tonen?

.....

.....

.....